

Postanowienie z dnia 9 stycznia 2007 r.

II PZ 70/06

Wyroku sądu drugiej instancji uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania nie można uznać za wyrok wstępny.

Przewodniczący SSN Beata Gudowska, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 stycznia 2007 r. sprawy z powództwa Justyny M. przeciwko A.B.P. Sp. z o.o. z siedzibą w W. o odszkodowanie, na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 30 sierpnia 2006 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 2 lutego 2006 r., po rozpoznaniu apelacji powódki Justyny M. od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 kwietnia 2005 r., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego.

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją pełnomocnik strony pozwanej

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną wskazując, że zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od prawomocnych wyroków lub wskazanych postanowień Sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, co wyłącza dopuszczalność jej wniesienia od wyroku Sądu drugiej instancji uchylającego zaskarżony wyrok i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1996 r., I CKN

28/96, OSNC 1997 nr 4, poz. 44). Sąd wskazał również, że ferowany przez Sąd drugiej instancji wyrok nie ma, wbrew twierdzeniom strony pozwanej, charakteru wyroku wstępnego.

W zażaleniu skarżący zarzucił postanowieniu naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c., przez błędne przyjęcie, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna i na tej podstawie wniósł o uchylenie go w całości. W uzasadnieniu skarżący podniósł, że w zaskarżonym skargą kasacyjną wyroku Sąd Okręgowy uznał roszczenie powódki Justyny M. za usprawiedliwione w zasadzie, rozstrzygając w ten sposób istotę sprawy i wskazując, że „rzeczą Sądu Rejonowego będzie rozstrzygnięcie o żądaniu powódki w zakresie odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę oraz zgłoszonych żądaniach”. Zdaniem skarżącego wyrok ten jest ze swej istoty nie wyrokiem kasatoryjnym, lecz wyrokiem reformatoryjnym o charakterze wyroku wstępnego. Jest on pozornie tylko wyrokiem kasatoryjnym, a w istocie jest wyrokiem prawomocnym, co do zasady odpowiedzialności pozwanego, kończącym postępowanie w sprawie. Skarżący podniósł również, że zgodnie z art. 386 § 6 k.p.c., ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku kasatoryjnego sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Oznacza to, że wyrażona w wyroku Sądu Okręgowego ocena prawna dotycząca podstawy prawnej dochodzonych roszczeń oraz wskazania co do dalszego postępowania wiążą Sąd Rejonowy oraz Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Strona pozwana nie mogłaby zatem podnosić skutecznych zarzutów w apelacji od wyroku Sądu Rejonowego - (który ze względu na fakt związania oceną prawną z pewnością wydałby wyrok niekorzystny dla strony pozwanej), gdyż Sąd Okręgowy ponownie rozpatrując sprawę wydałby podobny odnośnie meritum sprawy wyrok. W ten sposób strona pozwana zostałaby w istocie pozbawiona prawa do drugiej instancji. Tymczasem, jak wiadomo, przepisy art. 176 ust. 1 i art. 78 Konstytucji RP wskazują, że postępowanie sądowe musi być co najmniej dwuinstancyjne i gwarantują każdej ze stron prawo do zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie

odrzućcenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. W związku z tym skarga kasacyjna od wyroku sądu drugiej instancji uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania jest niedopuszczalna (zob.: postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2005 r., II UZ 69/05; wyrok Sądu Najwyższego z 18 grudnia 1996 r., I CKN 28/96, OSNC 1997 nr 4, poz. 44, postanowienie Sądu Najwyższego z 18 grudnia 1997 r., II UKN 422/97, OSNAPiUS 1998 nr 22, poz. 669). W tej sytuacji, skoro w rozpoznawanym przypadku sprawa nie została zakończona prawomocnym wyrokiem sądu drugiej instancji, Sąd Okręgowy trafnie uznał, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

Nie ma również racji skarżący twierdząc, że zaskarżony skargą kasacyjną wyrok był ze swej istoty „wyrokiem reformatoryjnym o charakterze wyroku wstępnego”. Zgodnie z art. 318 § 1 k.p.c. sąd, uznając roszczenie za usprawiedliwione w zasadzie, może wydać wyrok wstępny tylko co do samej zasady, co do spornej zaś wysokości żądania - zarządzić bądź dalszą rozprawę, bądź jej odroczenie. Z przepisu tego wynika, że w razie zaistnienia przesłanek w nim określonych sąd może, lecz nie musi, wydać wyrok wstępny. Ocena celowości wydania wyroku wstępnego należy zatem do sądu i jeżeli taki wyrok nie został wydany, to nie można uznać wyroku sądu drugiej instancji uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania za wyrok wstępny na tej podstawie, że zdaniem strony zachodziły przesłanki jego wydania określone w art. 318 § 1 k.p.c. i sąd powinien taki wyrok wydać.

Podobnie nietrafnie skarżący podnosi naruszenie jego prawa do zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji z tego względu, że w wyroku uchylającym Sąd Okręgowy zawarł oceny prawne wiążące (na podstawie art. 386 § 6 k.p.c.) zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Skarżący nie wziął pod uwagę, że wyrok Sądu Okręgowego, który zaskarżył odrzuconą skargą kasacyjną, został już wydany w wyniku skorzystania przez niego z prawa zaskarżenia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.

=====